

TÂRGUL NAȚIONAL DE JUCĂRII

Ioana LUCA
Simona GHIORGHIEȘ

Muzeul „ASTRA”, Sibiu derulează începând cu anul 1983 un amplu Program de încurajare și stimulare a salvării și prezervării valorilor culturii naționale, având la bază promovarea meșteșugurilor artistice tradiționale. Programul a fost augmentat după anul 1990, în baza Recomandărilor UNESCO (Paris, 1989 și Veneția, 1999) și titrat cu sintagma promovată la nivel mondial de UNESCO: „**Tezaure umane vii**”, devenind astăzi un adevărat sistem național de cercetare, valorificare, consolidare, catalizare și transmitere către noile generații, a manifestărilor circumscrise patrimoniului cultural imaterial.

Tezaurele umane vii, păstrătorii și continuatorii tradițiilor, cei care dau numele întregului program sunt „persoane recunoscute de către comunitate drept creatoare și transmițătoare de elemente ale unui domeniu al patrimoniului cultural imaterial, în forma sau cu mijloacele tradiționale nealterate”¹.

Târgul Național de Jucării se încadrează programului „Tezaure umane vii” dezvoltat de Complexul Național Muzeal „ASTRA” și are câteva obiective specifice, bine determinate: reprezentarea universului copilăriei prin obiecte aparținând meșteșugurilor tradiționale; valorificarea patrimoniului existent și încurajarea confecționării de jucării ecologice inspirate din vechile tradiții ale comunității rurale și orășenești; realizarea dialogului direct între creatorul artistic și copii.

Târgul a fost organizat cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului, sărbătoare instituită la Conferința **Mondială pentru Protejarea și Bunăstarea Copiilor**, organizată la Geneva în 1925. De atunci s-a hotărât ca ziua de 1 iunie să fie declarată Ziua Internațională a Copilului, dedicată copilăriei cu toate manifestările ei.

Târgul Național de Jucării, inițiat în anul 2008, își propune să aducă în prim plan, o categorie de obiecte uitate și de foarte mult timp mai puțin folosite: jucăriile simple din lemn și cârpe; materiale ecologice; jucăriile bunicilor, foarte ingenioase nereprezentând nici un pericol pentru copii. Toate aceste produse promovate pe tarabele din târg oferă o alternativă fericită la jucăriile de import care au invadat piața și uniformizat imaginația. Cea dintâi ediție a târgului dedicat copiilor, o categorie de vârstă nu complet neglijată în cadrul manifestărilor muzeale, a cuprins pe lângă activități recreativ-educative, și felurite concursuri, răsplătite pe măsură. La prima ediție a Târgului Național de Jucării au participat numeroși meșteri populari: • **confecționat păpuși**: Ana Ponta (București), Doina Nistor (Brașov), Carola Cucuța (Buzău), Lucia Todoran (Bistrița), Pozsony Katalina (Cluj); • **confecționat jucării din lemn și miniaturi**: Bedo Zoltan (Harghita), Simion Cojocar (Sibiu), Koszegy Ștefan (Maramureș), Gheorghe și Dragoș Țambrea (Vâlcea), Nicolae Diaconu (Brașov), Mathe Denes (Harghita), Marian Voicu (Orlat, Sibiu), Nagy Margareta (Mureș), Petrescu Traian Horia (București); • **confecționat costume populare pentru copii**: Maria Ciucă (Poiana Sibiului, Sibiu), Ecaterina Oproiu (Breaza, Prahova), Mihaela Todoran Poll (Salva, Bistrița Năsăud); • **vestimentație etno pentru copii**: Doina Nistor (Brașov), Ana Ponta (București);

¹ Legea Nr. 26 din 29 februarie 2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, M.Of. Nr. 168/05.03.2008.

- **dulciuri** (turtă dulce, halviță, colaci secuiești, prăjituri de casă): Raduly Janos (Harghita), Baronescu Laurențiu (Cisnădie, Sibiu);

Au fost prezente și firme care produc și comercializează CD-uri educative, jocuri interactive, rechizite și papetărie, reîntregind astfel, universul copilăriei (Cooperativa „Arta Lemnului” (București), Al Conex București, Deco Hoby Sibiu, Fundația RTC Sibiu, Carusel Sibiu, Procredit Bank, Bur Chocolat Sibiu, SC ISA Multimedia București, SC Sebastian Hann SRL Cisnădie, SC Diverta.RO Internațional SRL).

Pe parcursul a patru zile (29 mai-01 iunie 2008) atmosfera generală a târgului a fost una de veselie și sărbătoare deoarece, pe lângă standurile cu vânzare, organizatorii au pus la dispoziția publicului un program artistic variat (în Parcul Tineretului și mai apoi în Muzeul în aer liber). Meșteri creatori și trupe de teatru pentru copii au fost oaspeți de seamă și, totodată, gazde bune pentru toți cei veniți să se bucure de mirajul jocului, de surpriza jucăriei preferate, sau de „miezul dulce” al copilăriei (turta dulce, vata de zahăr, cocoșelii sau merele glasate au fost la mare căutare).

Vizitatori de toate vârstele s-au delectat cu piese de teatru pentru copii, performate de reprezentanți ai Teatrului Pentru Copii și Tineret „Gong” din Sibiu și ai Teatrului Puck din Cluj - Napoca, dar și cu ritmurile dansurilor populare („Bistrița Aurie” din Ciocănești, Bucovina, Ansamblul „Zestrea” din Gherla, județul Cluj, elevii Școlii Generale din Alămor, ai Școlii Generale Nr. 2 și Nr. 20 din Sibiu) și ale cântecelor moștenite din bătrâni (Formația de Fluierași din Sadu, elevi ai Școlii Populare de Arte „Ilie Micu” din Sibiu și Corul Claselor Gimnaziale ale Colegiului Național „Gheorghe Lazăr”).

Ne-am gândit să le oferim celor mici ocazia vizualizării unei colecții excelente de jucării, configurată pe criterii ce țin de creativitate, de transmiterea unui mesaj pozitiv, precum și de folosirea materiilor prime ecologice. Târgul Național de Jucării nu este doar o expoziție de miniaturi, ci una care atrage prin îmbinarea armonioasă de culori, prin mesaj educativ, inspirație tradițională și materiale inofensive, iar scopul primordial este acela al educării prin joc și jucării în spiritul tradiției.

Pe lângă regenerarea valorilor autentice tradiționale, Târgul de Jucării promovează și mesajul ecologic, unul cât se poate de important, de maximă actualitate. Jucăriile îi ajută pe copii să-și dezvolte imaginația și fantezia, să se adapteze mai ușor la mediul înconjurător, să înțeleagă realitățile lumii și să reacționeze la acestea. De aceea este necesară transmiterea ideii necesității protejării mediului și a tradițiilor moștenite din bătrâni, jucăriile prezentate în cadrul târgului fiind realizate din materiale bio-degradabile: lemn, panza, ceramica, papura, hartie etc, create după vechile tipare.

Prima ediție a Târgului Național de Jucării s-a desfășurat în două locații: Parcul Tineretului și Muzeul în aer liber din Dumbrava Sibiului, acoperind, astfel, două zone cu specific diferit: una apropiată de zona centrală a orașului și străjuită de zidurile cetății, și una exterioară, pe aleile muzeului, în locul special amenajat pentru copii, Etno-Tehno- Parc.

Pe toată perioada desfășurării târgului copiii au fost invitați să participe la numeroase activități cu caracter pedagogic dintre cele mai variate: desene pe asfalt, construirea de puzzle-uri, concurs de desene cu obiectul preferat din târg, ore de inițiere bancară, etc.

Au fost organizate și ateliere pentru „micii meșteșugari” sub atenta îndrumare a meșterilor populari și a muzeografilor, copiii având astfel ocazia să intre în contact direct cu lumea creației autentice prin activități adaptate vârstei lor precum modelarea plastilinei, împletitul fibrelor vegetale, confecționatul de păpuși și zgărdane din mărgel colorate.

Atmosfera târgului a fost una de sărbătoare, iar pentru patru zile „ordinea lumii” a fost răsturnată iar copiii au devenit guvernatori peste un ținut plin de voie bună, hohote de râs, jocuri, cântece, dansuri și au reușit să atragă adulții în lumea lor pură și lipsită de griji. Ca o concluzie, Târgul de Jucării înseamnă multe bucurii pentru copii, baloane colorate, jucării, dulciuri, hăinuțe noi, jocuri, jucării și distracții în parc și muzeu, prietenii noi, generozitate, dragoste, inocență, puritate, duioșie, pictură, dansuri, plimbări, desene pe asfalt, filme, felicitări.

THE NATIONAL FAIR OF TOYS

„The National Fair of Toys” initiated in 2008 has proposed to bring on the first stage a category of forgotten objects and for a long, long time less used: the simple toys made of wood and cloth; ecological materials; our grandparents' toys, extremely ingenious and harmless for children. All these products promoted in the fair stands offer a happy alternative for the imported toys which „invaded” the market and destroyed the imagination.

The first edition of the fair dedicated to children, - a category of age that was not at all neglected by museum being included in many museum activities - besides relaxing and educative activities it also included different award contests.

From the very beginning we had in view to offer the children the chance to visualize excellent collections of toys, that were realized having in view creative criteria, of transmitting a positive message and using ecological raw materials. „The National Fair of Toys” besides an exhibition of miniatures it draws the attention due to many qualities such as: the harmonious combining of colors, the educative message, the traditional inspiration, the harmless materials and the main purpose is to educate through games and toys in the spirit of tradition.

The first edition was developed in two locations: Parcul Tineretului (Youth Park) and in the outdoor museum in Dumbrava Sibiului. These two locations covered two different and specific areas: the historical city center surrounded by the walls of the medieval citadel and the other one in the Ethno-Techno-Park specially arranged for children.

The fair lasted four days (29 May-1 June 2008) and they were cheerful days, a true holiday in which the organizers offered the children special programs and artistic performances. Folk artisans and theatre groups for children were honorary guests and also good hosts for all those who came to enjoy the miracle of toys, the surprise of the pet toys or to taste „the sweet core” of childhood (the gingerbread, the muffins, the sugar wool).

